

■ پوسترسی و ششمین جشنواره موسیقی فجر با حضور سیدعباس صالحی (وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی)، سیدمجتبی حسینی (معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی)، محمد الهیاری (مدیرکل دفتر موسیقی) و حسن ریاحی (دبیرسی و ششمین جشنواره موسیقی فجر) رونمایی شد. این پوستر را امید عسگری طراحی کرده که نشان دهنده شرایط کرونایی برگزاری این رویداد هنری است که بسیاری از مخاطبان، آثار اجرا شده را از خانه‌های خود خواهند دید./خبرآنلاین

■ سه‌اثر به بخش خردسال و پنج نمایش به بخش صحنه‌ای (مرو) هجدهمین جشنواره نمایش عروسکی تهران- مبارک راه یافتند. هیات انتخاب متشکل از شهرام کرمی، امیر مشهدی عباس و هادی حسنعلی، در بخش خردسال، ۳ نمایش و در بخش مرو، ۵ نمایش را برای شرکت در جشنواره انتخاب کردند./خبرآنلاین

■ همزمان با برگزاری سی و نهمین جشنواره فیلم فجر از امروز چهارشنبه ۱۵ بهمن ماه در استان‌ها، ۲۵ سینما از زنجیره سینماهای «بهمن سبز» حوزه هنری جمعا در ۱۲ استان کشور میزبان مخاطبان خواهند بود. رزرو اینترنتی بلیت این سینماها برای جشنواره فجر از دیروز آغاز شده است./ ایسنا

■ یادشید تقی زارع شهید مدافع سلامت در اجراهای سومین روز از سی ونهمین جشنواره تئاتر فجر گرمای داشته شد. شهید تقی زارع از کارکنان خدماتی شاغل در بیمارستان بقیع‌الله بود که بر اثر بیماری کرونایه درجه شهادت رسید. اجراهای سومین روز از سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر به این شهید گرانقدر تقدیم شد./ایلنا

■ هادی مظفری مدیرکل هنرهای تجسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در نشست خبری سیزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر گفت: «رویداد جشنواره تجسمی فجر ایران شمول است و تنها به پایتخت متمرکز نیست و ۷۰ درصد آثار متعلق به شهرستان‌ها است و این آثار قابل توجه است. جشنواره تجسمی فجر جایگزین دوسالانه‌های هنری نشده است و هر کدام با اهداف و برنامه‌های مجزا با جامعه هدف خود در حال برگزاری است و هر کدام مخاطبان خود را دارند./ ایرنا

■ معاون مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، در مان آموزش پزشکی گفت: «شرط اجرای جشنواره‌های فیلم، تئاتر و موسیقی فجر رعایت کامل پروتکل‌های ابلاغ شده است. تشدید نظارت بر پروتکل‌ها،نیز ابلاغ شد. دوسیمای متخلف تذکر گرفتند و بازیگران جشنواره تئاتر نیز باید تست بی سی آر منفی داشته باشند. در ابلاغیه جدید نسبت به کنترل سالن‌هایی که از سوی وزارت بهداشت اعلام شده، باید سختگیری بیشتری انجام شود وتشدید نظارت اعمال شود تا مجبور نشویم به علت رعایت شدن اصول بهداشتی، از ادامه جشنواره جلوگیری کنیم./ ایرنا

■ عادل فردوسی پور به دلیل رعایت نکردن پروتکل‌های بهداشتی در جشنواره فجر عذرخواهی کرد، او با انتشار متنی نوشت: «فیلم» بی‌همه چیز» را دیدم و به نظرم فیلم خوبی بود. در تمام مدت ماسک روی صورتم بود بجز زمانی که ماسک برای عکس گرفتن گفتند که ماسک را برداریم. درست این بود که این کار را نمی کردم. مدت‌ها رویز خان پرستویی را ندیده بودم یک لحظه ناخودگاه پروتکل‌ها فراموش شد از این بابت عذرخواهی می‌کنم./خبرآنلاین

■ نامزدهای بخش مسابقه و نمایشگاه عکس و پوستر تئاتر سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر معرفی شدند. نیلوفر استا برای نمایش «پرونده ۲۰۲۰»، مریم جعفری نمین برای نمایش «سوختن» ،فاطمه حسن پورزوغرانی برای نمایش «چاکانه»، شهریار دبیری برای نمایش «فرانکشتاین»، سلاه رویدشتی برای نمایش «آن دیگری» و مریم قهرمانی زاده برای نمایش «مری پاپاین» نامزدان بخش عکس و محمد (سینا) افشار برای نمایش «اسم»، سروش حیدری برای نمایش «شاه شکار»، مهدی رایگانی برای نمایش «دراکولا»، علی صفری برای نمایش «برلین ۱۹۱۰» و سید مهدی موسوی برای نمایش «میم» نامزدهای بخش پوستر هستند./ایلنا

■ مراسم تجدید بیعت مدیران معاونت امور فرهنگی وزارت ارشاد با آرمان‌های امام خمینی (ره) با حضور محسن جوادی و مدیران معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مسجد فائق برگزار شد. در مراسم تجدید بیعت مدیران معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با آرمان‌های امام راحل که در مسجد فائق برگزار شد، علیرضا اسماعیلی، مهرزاد دانش، علیرضا صدرالدینی، علی فریدونی، ابراهیم حیدری، ایوب دهقانکار، مهدی حافظی، ابوالفضل عربشاهی و مهدی نجفی حضور داشتند./ایرنا

■ نخستین جایزه سالانه کتاب روایت پیشرفت: «ایران سعید» در تیر - ۱۴۰۰ برگزار می‌شود. دبیرخانه این رویداد از تمامی پدیدآورندگان و ناشران دعوت کرده تا آثار خود را به این جایزه ارسال کنند./ مهر

جشنواره‌ها چه خبر؟ موسیقی

فرهنگ

پرویز جاهد

منتقدسینما

مش اسلام، آقای هالو، تقی پستچی، میرزا نوروز، ستارخان، مظفرالدین شاه، فرحان «ناخداخورشید»، ابوالفتح میرزای صحاف «هزار داستان» و «کمیته مجازات»، دایی غفور «بوی پیراهن یوسف» و بزرگ آقای سریال «شهرزاد»، نقش‌هایی است که هر کدام، بخشی از شمایل مردانه بازیگری را می‌سازند که بیش از ۶۰ سال بر صحنه تئاتر و سینما و صفحه تلویزیون ایران فعالیت داشته و درخشیده است. شاید عنوان بازیگر، برای توصیف شخصیت مردی که از ستون‌های تئاتر و سینمای ایران است، عنوان گویایی نباشد، چرا که نصیریان علاوه بر بازیگری، از چهره‌های شاخص و پیشگام نمایشنامه‌نویسی مدرن در ایران است و در کنار اعضای گروه هنر ملی تئاتر ایران و چهره‌هایی چون شاهین سرکسیان، عباس جوامرد، منوچهر انور، بهرام بیضایی، حسین کسبیان، بهزاد فراهانی، جمشید لایق و بیژن مفید و با آثار نمایشی‌ای که نوشت و به روی صحنه برد، سهم مهمی در ارتقای هنر نمایش در ایران داشته و باعث شکل‌گیری جریان‌ی نوین و متفاوت با نمایش‌های لاله‌زاری در تئاتر ایران در دهه چهل شده است.

نصیریان که دانش آموخته جامعه‌بارید و مکتب تئاتری عبدالحسین نوشین و شاهین سرکسیان بود، کارهای جدی نمایشی‌اش را با نمایشنامه‌نویسی و کارگردانی و بازیگری در تله‌تئاترهای دهه‌های سی و چهل تلویزیون ایران آغاز کرد. دراین تله تئاترها، او با متن‌های خود و نمایشنامه نویسان دیگر ایرانی و خارجی مثل لوییجی پیراندلو، مکس روکت، موریس شارل رنار و پرویز صیبا را اجرا می‌کرد یا در کارهای دوستان بازیگر و کارگردانش مثل عزت‌الله انتظامی، جعفر والی، اسماعیل شنگله و عباس جوامرد روی صحنه ظاهر می‌شد.

«استعمال دخانیات ممنوع»، «لونه شغال»، «پهلوان کچل»، «امیر ارسلان»، «آقای هالو»، «گوهر شب چراغ»، «افعی طلایی»، «بلبل سرگشته»، «سیاه» و «بنگاه تئاترال» از جمله نمایشنامه‌های علی نصیریان است که در فاصله سال‌های آخر دهه سی و اوایل دهه چهل، به‌صورت تله تئاتر در تلویزیون ایران اجرا شده‌یا به روی صحنه تئاتر رفته‌اند. نصیریان همانند علی حاتمی و بهرام بیضایی، درام‌نویسی بود که با ظرفیت‌های دراماتیک موجود در ادبیات و فرهنگ عامیانه و کهن ایرانی و نیز نمایش‌ها و شکل‌های نمایشی سنتی مثل سپاهبازی، پرده‌خوانی و نقالی آشنا بود و به آنها توجه داشت. نمایشنامه «سیاه» نصیریان که در سال ۱۳۲۰ نوشت، به روایت پشت‌صحنه بازیگران نمایش‌های سپاه بازی و تخت حوضی می‌پرداخت. چند سال پس از آن نیز او نمایشنامه «بنگاه تئاترال» را نوشت که از بهترین متون نمایشی مدرن ایرانی است که در قالب نمایش تخت حوضی نوشته شد و در سال ۱۳۵۳، در جشن هنر شیراز به روی صحنه رفت. نصیریان موفق شد، زبان و فرم‌های نمایشی نوینی را بر اساس افسانه‌های عامیانه و شکل‌های نمایش سنتی ایرانی بوجود آورد که پیش از این وجود نداشت. نمایشنامه «بلبل سرگشته» نصیریان، یکی از نخستین متن‌های جدی نمایشی در ایران است، که با تکیه بر ظرفیت‌های قصه‌های فولکلوریک ایرانی در سال ۱۳۳۰ نوشته شد. «بلبل سرگشته»، در سال‌های مختلف، نه تنها بارها در تالار سنگلج تهران اجرا شد بلکه نصیریان آن را در سال ۱۹۶۰ در تئاتر دولویل پاریس نیز روی صحنه برد.

علی نصیریان با بازی در فیلم «گاو» ساخته داریوش مهرجویی، در نقش مش اسلام، فعالیت سینمایی‌اش را آغاز کرد و قابلیت‌های بازیگری‌اش را به نمایش گذاشت. کاراکتری که با هوش نبی‌اش، در میان مردم ساده‌لوح روستای فقرزده بیل، به مثابه عقل کل روستا، برای معضلات روستاییان در مواجهه با بلوری‌ها و جنون

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بازدید از دبیرخانه سی و ششمین جشنواره موسیقی فجر:

تلاش کردیم پرچم موسیقی حفظ شود

فرهنگی / به گفته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: «به‌دلیل شرایط حاکم ناشی از ویروس کرونا امسال جشنواره موسیقی از بستر فضای مجازی بهره بسیاری می‌برد و این فضا می‌تواند به فرهنگ و اقتصاد حوزه موسیقی کمک کند.»

سیدعباس صالحی شامگاه دوشنبه ۱۳ بهمن ماه در بازدید از دبیرخانه سی‌وششمین جشنواره موسیقی فجر بیان داشت: اوایل امسال به‌دلیل شیوع کرونا موضوع چگونگی جشنواره‌ها از جمله جشنواره‌های فجر مطرح و جلسات متعددی در این زمینه برگزار شد. این در حالی است که با شیوع کرونا شرایط خاصی پیش آمد و ابهامات و تردیدهای زیادی در این حوزه ایجاد شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ادامه با تأکید بر نقش فرهنگ و هنر بر زندگی مردم، تصریح

برای زادروز علی نصیریان

شمایل ماندگار سینما و تئاتر ایران

علی نصیریان امروز با به ۸۶ سالگی می‌گذارد

تولدتان مبارک بزرگ آقای سینما

ترکس عاشوری خبرنگار

در میان نسل اول بازیگری در ایران و از بین بازیگرانی که خاستگاه تئاتری داشتند و پس از پیروزی انقلاب بیش از گذشته، در سینما و تلویزیون فعالیت کردند، علی نصیریان، صاحب جایگاهی ویژه است. او همواره بازیگری کزیده‌کار بوده، پیش و پس از انقلاب، این رویه را تغییر نداده است. حتی در دهه شصت که حذف ستاره‌های سینمای پیش از انقلاب، عرصه‌ای برای بیشتر دیده شدن او و همسرانش پدید آورد، نصیریان همچنان در انتخاب وسواس داشت. به نازل شده‌اش که نگاه کنیم، نقاط درخشان، کم نیست. مثل هر بازیگر دیگری البته فیلم و سریال ضعیف هم در کارنامه او می‌بینیم، اما واضح است که نصیریان کوشیده امتیاز کزیده‌کاری را حفظ کند و وسوسه دریافت دستمزد بیشتر با موقعیت‌های خاص در بازیگری نشود. یکی از

دنباله رو شما باشیم

پرویز پرستویی

بازیگر

استاد علی نصیریان اسطوره اخلاق و معرفت بازیگر با شخصیت، سالروزتان مبارک / ما از پنج تن تئاتر و سینمای ایران فقط شما را داریم شما نمونه بارز یک هنرمند هستید خداوند شما را برای جامعه هنری حفظ کند که هروقت یادمان رفت که رسالت هنرمند چیست، دنباله رو شما باشیم.

مش حسن، راه‌حل‌های ساده‌انگارانه‌ای ارائه می‌کرد. او قبل از ساخته شدن فیلم «گاو»، در تله تئاتری به همین نام به کارگردانی جعفر والی که بر اساس یکی از داستان‌های «عزاداران بیل» غلامحسین سعادی اجرا شد، در نقش مش اسلام ظاهر شده بود. «گاو»، سراغاز

■ چهارشنبه ۱۵ بهمن ۱۳۹۹

■ سال بیست و هفتم

■ شماره ۷۵۵۸

موسیقی فجر از دیگر دغدغه‌های برگزاری این دوره از جشنواره بود به این دلیل که حوزه‌سازی جدید و قانع کردن افراد به روش جدید سخت است اما آثار موسیقی شرکت‌کننده‌های خارجی ضبط می‌شود و تلاش شده تا پرچم موسیقی حفظ شود.»

او تصریح کرد: حجم قابل توجهی از آثار موسیقی برای جشنواره موسیقی فجر در حال

یکی از استدلال‌هایی بود که جشنواره‌های فجر از جمله موسیقی باید برگزار شود؛ البته در برگزاری جشنواره‌های امسال چند دغدغه هم وجود داشت و چگونگی برگزاری آن از جمله این دغدغه‌ها بود اینکه به هر قیمتی برگزار نشود بلکه کیفیت و کمیت آن را در نظر داشته باشیم طوری که قابل دفاع باشد.

صالحی با بیان اینکه در این جشنواره از تمام استان‌های کشور حضور داشته و دارند، ادامه داد: بر این اساس تکاپوی سراسری در کشور وجود دارد و این برگزاری صرفاً مختص تهران نیست و هنرمندان از سراسر کشور در حال رقابت با یکدیگر هستند و این امر هم

ضبط است و تجربه جدیدی را وارد فضای مجازی می‌کند و از این فضا به‌عنوان بستر مهم فرهنگی و اقتصادی برای جشنواره می‌توان بهره برد که نقطه عطف جشنواره امسال است.

صالحی در ادامه گفت: کرونا برخی از اقدامات را تبدیل به تجربه اولیه کرد و بهره‌گیری از فضای مجازی منجر به کاهش هزینه‌ها می‌شود و می‌تواند در سال‌های آینده تغییراتی را پدید آورد. امیدوارم برگزاری این دوره از جشنواره موسیقی فجر پایه‌های جدیدی را برای موسیقی ایران و جشنواره ایجاد کند.

دراین بازدید سیدمجتبی حسینی معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، محمد الهیاری مدیرکل دفتر موسیقی و حسن ریاحی دبیر این دوره از جشنواره صحبت‌هایی ارائه کردند.

به‌صورت تله تئاتر اجرا کرده بود. «آقای هالو»، نشان داد که نصیریان، علاوه بر بازی در نقش‌های جدی و سنگینی چون نقش مش اسلام در فیلم «گاو»، توانایی ایفای نقش در فیلم‌های کمدی را نیز دارد. او در این فیلم، با ژست‌ها و حرکات و ریتم و لحن خاص ادای دیالوگ‌ها و نگاه‌ها و مکث‌های تأثیرگذارش، استاندارد تازه‌ای از سبک بازیگری کمیک در ایران ارائه کرد که بعد نیز در فیلم «پستچی» و فیلم‌های دیگرش مثل «کفش‌های میرزا نوروز» تکرار شد.

در فیلم «پستچی» مهرجویی که بر اساس نمایشنامه اکسپرئونیستی «وینسک» اثر کارل گتورگ بوشنر آلمانی ساخته شد، نصیریان، با هدایت مهرجویی و درک درست و خلاقانه شخصیت وینسک، موفق شد نسخه ایرانی از یعنی تقی پستچی را با مهارت تحسین برانگیزی به نمایش بگذارد، ماجرای مردی ناتوان از نظر جنسی که از سوی همسرش و رباب ده و مهندس جوان غرب‌زده‌ای که نماینده بورژوازی مدرن ایرانی است، بشدت تحقیر می‌شود و کارش به جنون می‌گش.

همکاری نصیریان و مهرجویی در سال‌های پیش از انقلاب، با درام نورثالیستی و تلخ «دایره مینا» به پایان رسید اما این همکاری پس از انقلاب، بعد از چند سال وقفه، با فیلم «مدرسه‌ای که می‌رفتم» از سر گرفته شد و «لامینور» که هنوز به نمایش عمومی درنیامده، آخرین محصول این همکاری طولانی و پرثمر است.

اما مهرجویی تنها فیلمساز موج نویی نبود که نصیریان با او کار کرد بلکه او در «ستارخان» با علی حاتمی، در «مهرگیا» با فریدون گله و در «سرایدار» با خسرو هریتاش نیز همکاری کرده است. نصیریان، بعد از انقلاب، فعالیت خود را به‌طور موازی در سینما، تلویزیون و تئاتر ادامه داد، هرچند دیگر از نقش خود به‌عنوان نمایشنامه‌نویس و کارگردان تئاتر، تقریباً فاصله گرفته بود. او بازیگر کزیده‌کاری است و کارنامه سینمایی درخشان و نقش‌های ماندگاری که بازی کرده، بیانگر انتخاب‌های دقیق و هوشمندانه اوست اگرچه در میان فیلم‌هایی که بازی کرد، آثار ضعیفی مثل «شکارچی شنبه»، «زندانی ۷۰۷»، «شاه خاموش»، «ایران برگ» و «امپراطور جهنم» نیز دیده می‌شود.

تلویزیون، علاوه بر صحنه تئاتر و پرده سینما، عرصه‌ای بود که نصیریان توانست، قابلیت‌ها و قدرت بازیگری‌اش را در سطح گسترده‌تر و برای مخاطب عام‌تری به نمایش بگذارد. بازی دررخشان او در سریال‌های تاریخی «سربداران»، «هزاردمستان» و مجموعه «شهرزاد»، به یادماندنی است. یکی از ویژگی‌های مهم نصیریان به‌عنوان بازیگر این است که علاوه بر داشتن چهرهای جذاب و سمپاتیک، از صدای رسا و گیرایی نیز برخوردار است. به همین دلیل او همانند عزت‌الله انتظامی، در انقب نقش‌های سینمایی که به عهده داشت به جای خود حرف زده است. بیان محکم، پرصلابت و تأثیرگذار نصیریان در نقش قاضی شارب در سریال «سربداران» و خطابه‌های پرشور او هرگز از یاد نمی‌رود. نصیریان، بازیگری است که قادر است به نحو باورپذیری در هر نقشی فرو رود و هر شخصیتی در هر ژانری از فیلم‌های کمدی مثل «آقای هالو» و «جایزه» مثل «ستارخان»، «کمال الملک»، «هزارستان»، «سربداران» و «شهرزاد» و درام‌های روستایی مثل «گاو»، «آفتاب نشین‌ها» و «جاده‌های سرد» تا شخصیت‌های نوآورگونه در تریلر‌های جنایی مثل «ناخدا خورشید» ناصر تقوایی و نیز شخصیت‌های آبرودار از نوع کاظم‌خان در فیلم «مسخره باز» همایون غنی‌زاده را به شکل حیرت‌انگیزی بازی کند.

نصیریان، بازیگری باتوانایی‌ها و قابلیت‌های بازیگری در حد استاندارد‌های جهانی است و به اعتقاد من، از بازیگران برجسته‌ای چون پیتز فینچ، جیمز استوارت، عمر شریف، ووشیرو میفونو یا ویلیام هولدن هیچ کم ندارد. نصیریان، از سرمایه‌های ارزنده سینما، تئاتر و فرهنگ ایران زمین است. او جودش، مبارک باد.

از تکنها و نه تشدید اختلافات یا تعمیق گسست‌های اجتماعی: «در تاریخ خواهند نوشت که هنرمندان، حتی در این سخت‌ترین شرایط هم دست از کار نکشیدند و برای خلق امید، چشم‌انداز روشن، انعکاس تیرگی‌ها و مشکلات، تلاش کردند.»

افزوده است: «رومانتیسزم عماد و طوبی» به دنبال بازشناسی عشق بر بستر روزمرگی یک خانواده است و «زالاو» عقب ماندگی جامعه و خرافه‌گرایی را آسیب‌شناسی می‌کند. «گیج‌گاه» با روایتی متفاوت و نوستالژیک به سراغ مخاطبان سینمای ایران می‌آید. «تی تی» به بازخوانی انسان با دو بال عقل و احساس می‌پردازد و «یدو» روایتی از غیرت و مردانگی نزد کوچک مردان بزرگ در هنگامه دفاع از وطن را به تصویر می‌کشد.» انیش معتقد است از جشنواره فیلم فجر باید فرصتی ساخت برای حفظ و تقویت اتحاد میان هنرمندان برای گذار

گرفته‌اند که یکی از آنها «آپدا پیاهنده» است که فیلمش در سودای سیمرخ حضور دارد.» او در ادامه توجه به تنوع جغرافیایی را از دیگر ویژگی‌های آثار امسال فارابی عنوان کرده و گفت: «آیدو» در استان خوزستان، «زالاو» در استان کردستان و «تی تی» در استان گیلان فیلمبرداری شده‌اند. در بعد محتوایی نیز این پنج فیلم، هر کدام جست‌وجوگر مفاهیمی بوده‌اند که این آثار از حیث تنوع ژانر و مضمون برای مخاطبان سینمای ایران، جذاب و کنجکاوی برانگیز خواهد بود.» مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی در توضیحات تکمیلی